

[Gust. Osk. Schönerman]

Musi

Kuwa-Napinen.

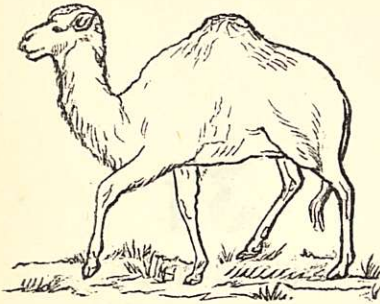

Jyväskylä,
Weilin ja Gösens kirjapainossa ja kustantama,
1875.

A a

Au-rin-to.

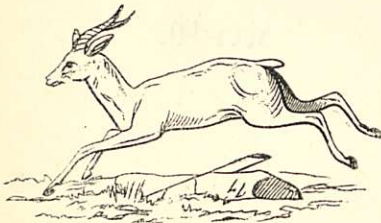
D d

Dro-me-da-ri.

E e

E-si-waa-te.

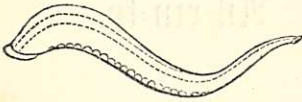

G g

Ga-sel-li.

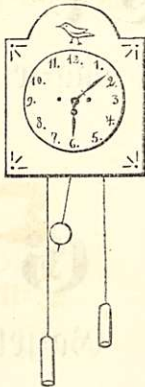
Sh
 He=wo=nen.

Si
 Si-li=ma-to.

Si
 Sou-lu-kuu-si.

Kf
 Kel-lo.

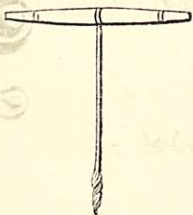
L l

Lin-tu.

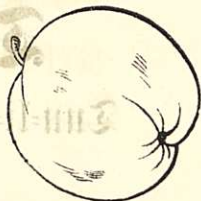
M m

Möt-fi.

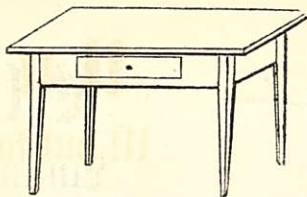
N n

Na-pa-kai-ra.

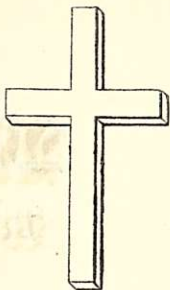
D d

D-me-na.

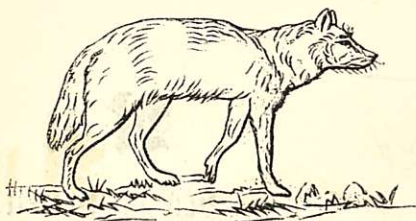
P p

Pöy-tä.

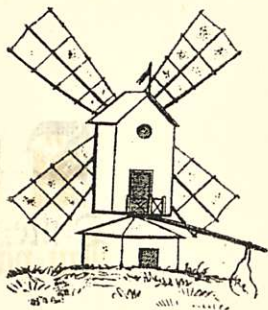
R r

Ris-ti.

S s

Su-fi.

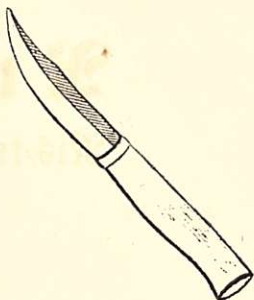
T t

Tuu-li-myl-ly.

U u

U-puf-fa.

W w

Weit-fi.

Y y

Yö-le-paf-fo.

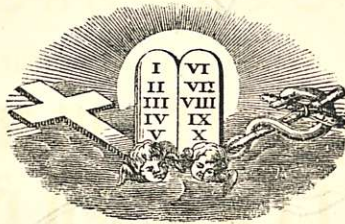
Ä ä

Äm-pä-ri.

Ö ö

Öl=jy=lamp=pu.

Suuria kirjaimia ovat:

A B C D E F G H I J K L M N O P Q
R S T U V W X Y Z Ä Ö

A B C D E F G H I J K L M N O P Q
R S T U V W X Y Z.

Pieniä kirjaimia ovat:

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s
t u v w x y ä ö.

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y ä ö.

Latinaisia suuria ja pieniä kirjaimia ovat:

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S
T U V W X Y Ä Ö a b c d e f g h i j k l
m n o p q r s t u v w x y ä ö.

Suomen kielessä käytetään vieraisja sanoisja myös seuraavia muukalaisia kirjaimia:

B C F Q X Z Å b c f q v r z ä.

B C F Q X Z Å b c f q x z ä.

Kirjaimet ovat kolmea laatua: ääntiöitä, keraffeita ja kaksisääntiöitä.

Ääntiöitä, joita yksinänsä muitten kirjainten avulla taide-
taan ääntää, ovat:

a, e, i, o, u, y, ä, ö.

Keraffeita, joita ainoasti ääntiöiden avulla voidaan ään-
tää, ovat suomalaisissa sanoisja:

d, g, h, j, k, l, m, n, p, r, s, t, w.

Muukalaisissa sanoisja:

b, c, f, q, v, r, z.

Kaksisääntiöitä, ollen kaksi erilaista yhdellä ääntämällä
kuuluvaa ääntiötä, ovat: ai, au, ei, eu, ie, iu, oi, ou, ui, uo,
yi, yö, äi, äy, öi, öy.

Wäli-merkit ovat:

= eli - Tawaus-merkki.

() Sulku-merkki.

, Pilkku.

" Lainaus-merkki.

; Puolipiste.

' Yhennys-merkki.

: Kaksipiste.

— Ajatus-merkki.

. Piste.

§ Pykälä-merkki.

! Huuto-merkki.

* eli † Ositus-merkki.

? Ryhymys-merkki.

Tawaus-harjoituksia.

a	e	i	o	u	y	ä	ö
an	en	in	on	un	yn	än	ön
am	em	im	om	um	ym	äm	öm

al	el	il	ol	ul	yl	äl	öl
at	et	it	ot	ut	yt	ät	öt
ah	eh	ih	oh	uh	yh	äh	öh
af	ef	if	of	uf	yf	äf	öf
ar	er	ir	or	ur	yr	är	ör
aſ	eſ	iſ	oſ	uſ	yſ	äſ	öſ
ap	ep	ip	op	up	yp	äp	öp
aa	ee	ii	oo	uu	yy	ää	öö
aan	een	iin	oon	uum	hyn	ään	öön
aal	eel	iil	ool	uul	hyl	ääl	ööl
aat	eet	iit	oot	uut	hyt	äät	ööt
aas	ees	iis	oos	uus	hys	ääs	öös
ai	ei	oi	ui	yi	äi	öi	ie
au	eu	ou	iu	uo	hö	äh	öy
ain	ein	oin	uin	hin	äin	öin	
aif	eif	oif	uif	yif	äif	öif	
ait	eit	oit	uit	hit	äit	öit	
auf	euf	ouf	uuf	uof	ähf	öyf	
höl	höf	höt	höſ	höp			
öhn	öhf	öhs	öht				
A	E	I	O	U	Y	Ä	Ö
An	En	In	On	Un	Yn	Än	Ön
Am	Em	Im	Om	Um	Ym	Äm	Öm
At	Et	It	Ot	Ut	Yt	Ät	Öt
Ar	Er	Ir	Or	Ur	Yr	Är	Ör

N	M	L	T	S	R	R	S	P	S	W
a	e	i	o	u	y	ä	ö			
Na	Ne	Ni	No	Nu	Ny	Nä	Nö			
Ma	Me	Mi	Mo	Mu	Mny	Mä	Mö			
La	Le	Li	Lo	Lu	Ly	Lä	Lö			
Ta	Te	Ti	To	Tu	Tny	Tä	Tö			
Ha	He	Hi	Ho	Hu	Hny	Hä	Hö			
Ka	Ke	Ki	Ko	Ku	Kny	Kä	Kö			
Ka	Ke	Ki	Ko	Ku	Kny	Kä	Kö			
Sa	Se	Si	So	Su	Sny	Sä	Sö			
Pa	Pe	Pi	Po	Pu	Pny	Pä	Pö			
Ta	Te	Ti	To	Tu	Tny	Tä	Tö			
Wa	We	Wi	Wo	Wu	Wny	Wä	Wö			
<hr/>										
Naa	Nee	Nii	Noo	Nuu	Nny	Nää	Nöö			
Laa	Lee	Lii	Loo	Luu	Lny	Lää	Löö			
Taa	Tee	Tii	Too	Tuu	Tny	Tää	Töö			
Saa	See	Sii	Soo	Suu	Sny	Sää	Söö			
<hr/>										
Nai	Nei	Noi	Nui	Nyi	Näi	Nöi				
Kai	Kei	Koi	Kui	Kyi	Käi	Köi				
Tai	Tei	Toi	Tui	Tyi	Täi	Töi				
Sai	Sei	Soi	Sui	Syi	Säi	Söi				
Kau	Keu	Kou	Kui	Kuo	Käy	Köy				
Mnyö	Snyö	Pnyö	Tnyö	Rnyö						
Nöy	Köy	Löy	Pöy	Möy	Höy					
<hr/>										

Kakki-touuisia sanoja.

A=no A=pu. A=ho. A=la. A=se. A=jo. A=jos. A=ju.
 Aal=to. Aa=mu. Aar=re. Aa=si. Aa=te. Aat=to. Ah=wa.
 Ah=kiio. Ah=mo. Al=ku. Au=ra. Ar=pa. Ai=wan. Ai=wo
 Au=ki. Ai=ta. Au=tio.

E=lo. E=wä. E=pä. E=ro. E=tu. E=wäs. Eh=kä.
 Et=si. Eh=to. Eh=ta. En=nen. Es=te. Ei=ne. Ei=kä. Euf-
 to. Ei=len.

Ha=ku. Ham=mas. Hal=ko. Hor=ju. Ha=ra. Hap=si.
 Haah=ka. Huu=to. Haa=ra. Haa=wa. Hau=ta. Haut=ka.
 Hait=ta. Hei=nä. Huo=li. Hyö=ty. Höy=ry.

I=sä. I=lo. I=ha. I=jes. I=wa. I=tä. Ii=li.
 It=ku. In=to. Is=ku. Is=tuu. Il=ma. Ir=ti. Ia=no.
 Iah=ti. Ius=si. Iär=wi. Iä=sen. Ios=ki. Iäyk=kä. Iout=si.
 Iuo=ma. Iou=lu.

Kär=sä. Ka=la. Ko=wa. Keh=no. Kop=pa. Kyn=si.
 Kaar=re. Kii=was. Kuu=si. Kää=pä. Kyy=nel. Käär=me.
 Kai=wo. Köy=hä. Kau=la. Kui=wa. Kuo=len.

Lo=hi. La=to. Leh=mä. Lam=mas. Lin=tu. Ly=ly.
 Laa=ka. Luu=ta. Lii=na. Lää=ni. Lää=wä. Lii=ka. Lau=ta.
 Lei=pä. Leu=ka. Lou=nas. Lies=ka. Lhö=mä.

Ma=to. Mu=na. Myrs=ky. Me=la. Mö=kä. Mä=ki.
 Maa=li. Määh=nä. Myy=rä. Muu=tos. Mää=rä. Mai=
 to. Muis=ti. Mie=li. Moi=te. Mäy=rä. Muo=to.

Ne=nä. Nis=ka. Nah=ka. Ne=wa. Nä=kö. Nur=mi.
 Naas=ti. Niis=tän. Nuus=ka. Nyy=lä. Nää=tä. Nau=ris.
 Nie=mi. Nöy=rä. Näy=te. Nuot=tio. Neu=la.

O=ri. O=ja. O=lo. O=ma. O=tus. O=ta. Ol=ki.
 Ok=sa. Os=to. On=ki. Ot=sa. Oh=ra. Ont=to. Oi=nas.
 Ou=lu. Ou=to.

Pa=ri. Pah=na. Pölk=ky. Pörs=tö. Pin=ta. Paa=ri.

Puu=ro. Piik=ki. Pääs=ty. Pyyh=nös Pau=la. Pöy=tä.
Piek=su. Puo=la. Päi=wä. Pie=ni.

Ra=hi. Run=ko. Rih=ma. Rus=to. Ry=sä. Rū=kä.
Raa=to. Rii=ta. Ryy=sy. Ruu=mis. Rää=kyh. Rau=ta.
Ries=ka. Röy=heä Rou=ta. Rääs=ke.

Sa=na. Sor=mi. Si=ka. Sul=ka. Sy=li. Sär=ki.
Saar=na. Sii=wo. Suu=ri. Sää=ri. Syy=lä. Sai=ras.
Sie=ni. Soit=to. Säy=näs. Sauk=ko. Siuk=ka.

Ta=pa. Tu=lo. Ter=wa. Te=ko. Tu=li. Ti=li. Taa=ja.
Tyy=ni. Tuu=li. Tii=li. Tii=ma. Tai=was. Tui=ma.
Tiu=ku. Tou=ko. Täy=si.

U=ni. U=ho. U=ros. U=los. U=tu.

Uu=ni. Uu=si. Uur=re. Uu=hi.

Uis=tin. Uo=ma.

War=si. We=ne. Wir=ta. Wä=kä. Wyh=ti.

Waa=ra. Wii=si. Wään=ti.

Woi=ma. Wie=ras. Wiu=lu. Wou=ti. Wäh=lä.

Y=din. Y=li. Y=pö.

Yök=kö.

Ä=es. Ä=kä. Ä=lä. Ä=tö.

Ää=ni. Ää=ri.

Äi=ti. Äi=jä. Äyh=ty. Äy=ri.

Ö=ly. Öi=nen. Öh=kyh.

Öyh=kää.

Kolme= ja moni=tamuisia sanoja.

A=len=nus. A=ha=wa. A=sun=to. Ah=ke=rus. Al=lo=ton.
Aa=pe=lus. Aut=ta=wa. Ai=kai=nen. A=len=ta=wai=nen.
E=la=ke. E=ta=na. En=ke=li. Eh=tool=li=nen. Et=sy=mys.
En=nus=taja.

Ha=ta=la. Hal=lin=to. Ha=lu=kas. Haas=tat=taa.
Haa=pai=nen. Hai=tal=li=nen. Huo=jen=taa. Hyy=ty=wäi=nen.

Jl=mes=työ. Jl=moit=taa. J=me=lä. Ji=li=ma=to.
 J=jan=kai=fi=nen. Ja=lus=tin. Ja=lol=li=nen.

Kar=ta=no. Kap=pa=le. Kap=pa=lai=nen. Kaa=tu=wai=nen.
 Kaar=nai=nen. Kau=ka=na. Kuo=hu=wa. Kuu=si=nen.

La=fi=ton. Lam=mik=ko. Lan=noi=tus. Lap=sel=linen.
 Luu=ran=ko. Lau=tai=nen. Viet=sa=ri. Lii=mai=nen. Löy=hä=mai=nen.

Man=sif=ka. Ma=ta=la. Ma=il=mal=li=nen. Malt=ta=ma=ton.
 Mat=kus=ta=ja. Mui=nai=nen. Mök=ki=läi=nen.

Nie=lu=ke. Nel=jän=nes. Ne=li=kul=mai=nen. No=ki=nen.
 Nul=jak=ka. Nöy=räs=ti. När=käs=työ. Nur=mi=kas. Nu=rah=taa.

O=me=na. Or=jal=li=nen. Om=pe=li=ja. Di=ke=us.
 O=mai=suus. Op=pi=lai=nen. O=soit=taa. O=miš=taa. Oh=rai=nen.

Pal=we=lus. Paa=tu=mus. Pak=kai=nen. Pel=ku=ri.
 Pyö=ri=mi=nen. Päi=wäl=li=nen. Pää=rei=nen. Pöy=his=telee.

Raa=ta=ri. Ra=hat=to=muus. Ra=ken=nus. Rii=tai=nen.
 Rie=mui=nen Rin=nus=tin. Ri=kok=sel=li=nen. Roh=ti=met.

Saar=na=ja. Sam=mak=ko. Seit=se=män. Seu=ra=kun=ta.
 Sie=ni=nen. Sii=wi=tön. So=ku=ri. Sor=me=ton. Suo=men=maa.

Ta=ri=na. Ta=wa=ra. Tiu=kut=taa. Toi=wo=tus. Tun=te=ma=ton.
 Tuo=mi=nen. Tyh=riš=tyy. Töl=liš=tää. Täy=del=li=nen.

Uhal=li=nen. Uis=ke=lee. Uk=ko=nen. U=po=tus. Uk=kol=li=nen.
 Uu=diš=taa. Uu=pu=mus. Uh=ra=ta.

Wa=pah=ta=ja. Wa=kai=nen. Wal=loit=ta=ja. Wa=ra=ton.
 Wan=hem=pi. Wie=re=mä. Wii=den=nes. Wuo=re=ton.

Y=ri=työ. Yl=häi=nen. Ym=py=rä. Yš=tä=wä. Y=liin=mai=nen.
 Yn=se=ä. Yrt=ti=tar=ha.

Ä-ki-s-ti. Ä-ly-tön. Ä-ki-näi-nen. Äi-di-tön. Än-
keä. Ää-ret-tö-myy-s.

Öl-le-rö. Ö-ri-see. Ö-l-jy-puu. Ö-yh-köä.

San-ko. San-gon. Hen-ki. Hen-gen. Hon-ka. Hon-
gan. Ku-nin-gas. Hen-gel-linen. Kan-gas. Pe-to. Pe-
don. Pa-ta. Pa-dan. Ma-to. Ma-don. O-dot-ta-ma-
ton. Oh-da-fe.

Py-hän Maa-ma-tun Sa-no-ja.

Tä-mä on se mi-nun ra-kas poi-ka-ni, jo-hon mi-nä mie-lis-
tyin: kuul-kaat hän-tä! Matth. 17: 5.

Mi-nä o-len maa-il-man wal-keus jo-ka mi-nu-a seu-raa, ei
hän pi-mey-des-sä wa-el-la, waan saa e-lä-män wal-ke-uden. Joh: 8 13.

Her-ra, o-le meil-le ar-mol-li-nen, jil-lä me o-do-tam-me si-
nu-a. Jes. 33: 2.

Hir-mui-nen on lan-ge-ta e-lä-wän Ju-ma-lan kä-sin. Hebr.
10: 31.

A-wuk-ses huu-da mi-nua hä-däs-säs, niin mi-nä tah-don aut-
taa si-nu-a, ja si-nun pi-tää kun-ni-oi-ta-man mi-nu-a. Ps. 50: 15.

Se mies on jü-nat-tu, jo-ka Her-raan luot-taa, ja Her-ra on
hä-nen tur-wan-sa. Jer. 17: 7.

Kat-jos, kuin-ka hy-wä ja kuin-ka ju-loi-nen se on, että wel-
jek-set so-win-nos-sa kes-ke-nän-sä aju-wat. Ps. 133: 1

Ei Her-ra wii-wy-tä lu-pa-us-tan-sa, niin-kuin nuu-ta-mat sen
wii-py-wän luu-le-wat, waan hän on mei-dän kans-sam-me kär-si-wäi-
nen, ja ei tah-do, et-tä jon-kun pi-täis huk-ku-man, waan et-tä jo-kai-
nen it-sen-sä pa-ran-nuk-seen kää-n-täis. 2 Piet: 3, 9.

Meil-lä on yk-si Ju-ma-la ja I-sä, jos-ta kail-ki o-wat, ja me
hä-nes-sä; ja yk-si Her-ra Je-sus Kris-tus, jon-ka kaut-ta kail-ki o-wat,
ja me hä-nen kaut-tan-sa. 1 Kor. 8: 6.

Her-ra, si-nä tut-kit mi-nu-a ja tun-net mi-nun. So-ko mi-nä
is-tun eli nou-sen, niin si-nä sen tie-dät; si-nä ym-mär-rät taan-paa
mi-nun a-ja-tuk-se-ni. So-ko mi-nä käyn e-li ma-kaan, niin si-nä o-let
mi-nun kans-sa-ni ja nä-et kail-ki mi-nun tie-ni. Ps. 139: 1, 2.

Erinäisiä lukuja ilman tawaus-merkittä.

Las ten tu lee op pi a Ju ma lan Sa naa. Ol-
 kaat, rak kaat lap set, kuu li ai set wan hem mil len ne,
 fil lä he hoi ta wat ja kas wat ta wat tei tä Ju ma-
 lan ar mon a wul la hy wif si ih mi si si. Las ta, jo-
 ka äi tin sä ta hi i sän sä mie len rik koo, ei Ju-
 ma la ra kas ta, waan ran kai see an ka ras ti. O le
 ah ke ra ja to tuut ta har ras ta wa, niin Ju ma la
 siu naa e lä mä si maan pääl lä se kää tai waas sa. Ol-
 kaat te myös, hy wät lap set, hy wäs sä so win nos-
 sa wel jen ne ja si sa ren ne kans sa, niin i la hu-
 tat te wan hem pi an ne se kää mui ta ih mi si ä.

Ju ma la on luo nut ih mi sen e si ku wak sen sa,
 sen täh den pi tää ih mi sen nou dat ta man Ju ma lan
 tah to a, jon ka Hän on il moit ta nut meil le Py-
 häs sä Naa ma tus san sa. Jos si nul le, o ih mi nen,
 käy pi maa il mas sa on net to mas ti, niin tur waa
 ai na Ju ma laan, jo ka kai kes sa hä däs sä aut taa
 ja ei ke tään hyl kää, jo ka Hä neen luot taa, fil lä
 Ju ma la on kaik ki wal tias ja ar mol li nen.

Ä lä ai no as ti pyy dä maa il man rik kaut ta
 ja sen ta wa roi ta, fil lä ne o wat hä wiä wäi siä ja
 wie roit ta wat sy däm me si Ju ma las ta.

Ä lä nau tit se ruo kaa ja juo maa e nem min
 kuin ruu miin ra wit se mi nen waa tii, ett' et tur me-
 le ter we yt tä si ja tu le ki wul loi sek si, fil lä h y-
 wä ter we ys on suu ref si on nek si jo kai sel le.

Koh te le hy why del lä ja rak ka u del la e läi-
 mi ä, fil lä ne kin o wat Ju ma lal ta an ne tut ih-
 mi sel le hyö dyk si ja hu wif si ei kää rää kät tä wif si
 ja tur mel ta wif si.

Muutalaisia Sanoja.

Ba=bel. Baal. Bib=lia. Ca=per=na=um. Ca=bul.
Ci=ci=li=a. Chris=tus. Da=wid. Da=ni=el. Di=na. Fes=
tus. Fe=lix.

Gad. Gab=ri=el. Gil=gal. Dwin=tus. Wir=gi=lius.
Fer=res. A=le=gan=der. Ze=be=de=us. Za=cha=ri=as. Zi=on.
Pha=ra=0. Phi=lip=pus. Pha=ri=se=us. Tha=bor. Ti=mo=
the=us. Tho=mas.

1. Min jielun' iloittaaan riennuimest',
O Jumal' rakas Isän!
Ett's minull' aina armoimest'
Suot sinun sanas pyhän.

2. Lupaukfestas lujasta
Mä kiinni pidän wahwast';
Sä armias autat waarasta,
Kuin rukoilee sinua hartaast'.

3. Waikk' waiheess' wastoin käwis tääll',
En kuitenk' epäile sitä,
Ett's Isän' olet ja voit wiel'
Armo=lupaukses pitää.

4. Siis pyhdän halull' hartaalla,
Ett's walaiset minun mielen',
Sun Pyhän Henkes voimalla,
Ja annat armon ijäisen.

5. Mä uskokoll' lujall' lahjoita,
Min' enenn' minus' sitä;
Mä hyviin tapoin taitwuta,
Mut' muoruum wiisaast' wietään!

6. O Herra, eñwallallem'
Sun armos autuas lainaa,
Miin meidän myös wanhemmillem',
Ett' pelwoossas eläwät aina!

7. Warjel' heit' Herra, armoimest'
Min' hymmist' ja muust' pahast',
Suo tyfönäs meidän ijäifest'
Sitt' nautita iloo autuast'!

Herran Ufkous.

Isä meidän, joka olet taiwaissa! Pyhitetty olkoon Sinun Nimes. Lähes tulkoon Sinun waltakuntas. Tapahutkoon Sinun tah-tos niin maassa kuin taiwaassa. Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiwäinen leipämme, Ja anna meille meidän syntimme anteeksi niinkuin mekin anteeksi annamme meidän wel-wollistemme. Ja älä johdata meitä kiusa-ukseen. Mutta päästä meitä pahasta. Sillä Sinun on waltakunta ja woima ja kunia ijankaikkisesti. Amen.

Ufkon-Tunnustus.

Minä ufkon Jumalan päälle, Isän kaikkiwaltiaan, taiwaan ja maan Luojan.

Minä ufkon Jesuksen Kristuksen päälle, Hänen ainoan Poikansa, meidän Herramme, joka siki Pyhästä Hengestä, syntyi Neitseestä Mariasta, piinattiin Pontius Pilatuksen alla, ristiin nautittiin, kuoletettiin ja haudattiin; astui alas helwettiin, kolmantena päivänä nousi ylös kuolleista, astui ylös taiwaaseen, istuu

Isän Jumalan kaikkivaltiaan oikealla kädellä, sieltä on tulewa tuomitsemaan eläwitä ja kuolleita.

Minä uskon Pyhän Hengen päälle, yhden pyhän Kristillisen Seurakunnan, pyhain ihmisten yhteyden, syntein anteeksi saamisen, ruumiin ylös-nousemisen, ja iankaikkisen elämän.

Jumalan Kymmenen Käskyä.

Ensimmäinen Käsky:

Minä olen Herra sinun Jumalasi; Ei sinun pidä muita Jumalia pitämän minun edessäni.

Toinen:

Ei sinun pidä turhaan lausuman sinun Herrasi Jumalasi Nimeä, sillä ei Herra pidä sitä rankaisematta, joka Hänen Nimensä turhaan lausuu.

Kolmas:

Muista Lepopäiwää, että sen pyhitäisit.

Neljäs:

Sinun pitää kunnioittaman Isäsi ja Äitiäsi, ettäsi menestyisit ja kauwan eläisit maan päällä.

Viides:

Ei sinun pidä tappaman.

Kuudes:

Ei sinun pidä huorin tekemän.

Seitsemäs:

Ei sinun pidä warastaman.

Kahdeksas:

Ei sinun pidä wäärää todistusta sanoman lähimmäistäs vastaan.

Yhdeksäs:

Ei sinun pidä pyytämän lähimmäises huonetta.

Kymmenes:

Ei sinun pidä himoitseman lähimmäises emäntää, eikä hänen palweliatansa, eikä piikaansa, eikä hänen härkänsä, eikä hänen juhtaansa, eikä mitään kuin lähimmäises oma on.

Kasteen Sakramentti.

(Jesús Kristus sääti Kasteen Sakramentin näin sanoen:)

Menkäät kaikkeen maailmaan, ja saarnatkaat Ewankeliumia kaikille luoduille. Joka usko ja kastetaan, se tulee autuaaksi, mutta joka ei usko, se kadotetaan. Minulle on annettu kaikki woima tawaassa ja maan päällä. Menkäät siis ja opet-

takaat kaikkea kansaa, ja kastakaat heitä Nimeen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen. Ja opettakaat heitä pitämään kaikki, kuin Minä olen teille käskenyt. Ja katso! Minä olen teidän kansanne joka päivä maailman loppuun asti. Ellei joku synny Wedestä ja Hengestä, ei hän taida Jumalan waltakuntaan sisälle tulla. Mitä lihasta syntynyt on, se on liha, ja mitä Hengestä syntynyt on, se on Henki.

Herran Ehtoollinen.

(Jesús Kristus sööti Herran Ehtoollisen näin sanoen:)

Meidän Herra Jesús Kristus sinä yönä, jona Hän petettiin, otti Leivän, kiitti, mursi ja antoi Opetuslapsillensä ja sanoi: Ottakaat ja syökää, tämä on Minun Ruumiini, joka teidän edestänne annetaan; se tehkää te Minun muistokseni.

Samalla muotoa Ehtoollisen jälkeen otti Hän myös Kalkin, kiitti, antoi heille ja sanoi: Ottakaat ja juokaat tästä kaikki, tämä on Uuden Testamentin Kalkki, Minun Veresäni, joka teidän ja monen edestä wuodatetaan syntein anteenksi antamiseksi; se tehkää, niin usein kuin te juotte, Minun muistokseni.

Ruoka-Lukuja.

Ruualle käydessä:

Kaikkein silmät wartioitsewat Sinua, Herra! ja Sinä annat heille ruoan ajallansa. Sinä awaat kätes ja ra-

witset kaikki, kuin elävät, suosiolla. Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle niinkuin alusta on ollut ja nyt ja aina iankaikkisesta iankaikkiseen! Amen.

Isä meidän, joka olet taitvaisa! j. n. e.

Herra Jumala taiwaallinen Isä! siunaa meitä ja näitä Sinun lahjojas, jottas meille ruumiin rawinnoksi armollisesti suonut olet! Ja anna pyhä armos, että me kohtuullisesti ja Sinun mieltäs rikkomatta niitä nautitsimme ja tykömme ottaisimme! Sinun Poikas, Jesuksen Kristuksen, meidän Herramme, kautta. Amen.

Ruualta päästyä:

Kiittäkää Herraa, sillä Hän on hyvä ja Hänen laupeutensa pysyy iankaikkisesti; joka ruoan antaa jokaiselle hengelle, joka eläimille antaa heidän ruokansa ja kaarneen pojille, jotka Häntä awuksensa huutawat! Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle, niinkuin alusta on ollut, ja nyt ja aina iankaikkisesta iankaikkiseen! Amen.

Isä meidän, joka olet taitvaisa! j. n. e.

Me kiitämme Sinua, rakas taiwaallinen Isä! Jesuksen Kristuksen, meidän Herramme, kautta, kaikkein Sinun hyvään tekois ja liijatenki näiden Sinun lahjais edestä, jotta me nyt Sinun laupeudestas nautimme olemme; ja rukoilemme Sinun pyhää armoas, että niinkuin ruumis on rawintonsa saanut, mahtais myös sielu Sinun pyhällä sanallas aina wirwoitetuksi tulla, Sinun rakkaan Poikas, Jesuksen Kristuksen, kautta. Amen.

Alamu- ja Ehto-rukoukset.

Alamu-rukous,

kostas nouset niin siunaa itseäs näin:

Nimeen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen. Amen.

Minä kiitän sinua, minun taiwaallinen Isäni, Je-

Juksen Kristuksen sinun rakkaan Poikas kautta, että tänä yönä minun kaikesta vaarasta ja wahingosta armollisesti warjellut olet; ja rukoilen sinua, että minulle anteeksi antaisit kaikki minun syntini, joilla minä tänä yönä sinun mieles rikkonut olen, ja myös tänä päivänä warjelijit minua synnistä ja pahuudesta, että minun elämäni ja kaikki minun työni mahtaisivat sinulle kelwata. Sillä minä annan itseni, sieluni ja ruumiini ja kaikki tyyni, mitä minulla on, sinun haltuus ja huomaas. Sinun pyhät enkelis olkoot minun kanssani, ja älkööt kuhunkaan minusta luopuko, Sinun Pyhä Henkes walaiskoon ja hallitkoon minua, ettei se paha wihamies perkele minusta mitäkään woittaisi. Amen.

Ghtoo-rukous,

niin myös lewolle menneesäs sinua itses näin:

Nimeen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen. Amen.

Minä kiitän sinua, minun taiwaallinen Isäni, Jesuksen Kristuksen sinun rakkaan Poikas kautta, että minua tänä päivänä kaikesta vaarasta ja wahingosta armollisesti warjellut olet; ja rukoilen sinua, että minulle anteeksi antaisit kaikki minun syntini, joilla minä tänä päivänä sinun mieles rikkonut olen, ja että tänä yönä minua armollisesti warjelijit ja minusta murheen pitää tahtoisit. Sillä minä annan itseni, sieluni ja ruumiini ja kaikki tyyni, mitä minulla on, sinun huomaas ja käsiis. Sinun pyhät enkelis olkoot minun kanssani, ja älkööt kuhunkaan minusta luopuko! Sinun Pyhä Henkes walaiskoon ja hallitkoon minua, ettei se paha wihamies perkele minusta mitäkään woittaisi. Amen.

Herra siunatkoon meitä, ja warjellkoon meitä.
Herra walistakoon kaswonja meidän päällemme,

ja olkoon meille armollinen. Herra kääntäköön kaswonsa meidän puoleemme, ja antakoon meille ijankaikkisen rauhan! Nimeen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen, Amen.

Synnintunnustus.

Minä waiwainen, syntinen ihminen, joka synnissä sekä siinyt että syntynyt olen, ja vielä sittenkin kaikkena elinaikani syntistä elämätä pitänyt olen, tunnustan kaikesta sydämeistäni Sinulle, o kaikkiwaltias ijankaikkinen Jumala! rakas taiwaallinen Isäni! etten ole Sinua rakastanut ylitse kaikkia, enkä lähimmäistäni niinkuin itseäni. Minä olen (sen pahempi) isäni kanssa, monella muodolla rikkonut Sinua ja sinun pyhiä käskysanojas vastaan, sekä ajatuksilla, sanoilla ja töillä: ja tiedän itseni sentähden ansainneen helvetin ja ijankaikkisen kadotuksen, jos Sinä minua niin tuomitsisit, kuin kowa oikeuteesi waatii ja syntini ansainneet ovat. Mutta Sinä, rakas taiwaallinen Isä! olet luwannut, että tahdot armon ja laupiuden osottaa kaikille waiwaisille syntisille, jotka itsiänsä parata tahdowat ja wahwalla nskolla paeta käsitämättömän laupeutesi ja Wapahujan Jesuksen Kristuksen ansion turwiin: niille Sinä tahdot armollinen olla, ehkä kuinka paljon he owat vastaasi rikkoneet, että ifänänsä enää heidän syntiänsä soimata. Siihen minäkin waiwainen syntinen itseni luotan ja rukoilen turwallisesti, että Sinä sen saman lupauksesi jälkeen olisit minulle armollinen ja laupias, ja antaisit kaikki syntini anteeksi, Sinun pyhän Nimes kiitokseksi ja kunniaksi.

Raikkiwaltias ijankaikkinen Jumala, hänen suuren käsitämättömän laupiutensa ja Wapahujan Jesuksen Kris-

tuksen ansion tähden, antakoon meille kaikki syntimme anteeksi, ja antakoon meille armojansa, parata syntistä elämätämme ja saada häneen kanssansa iankaikkisen elämän, Amen.

Laupias Jumala, rakas taiwaallinen Isä, jonka laupiudella ei yhtään loppua ole, Sinä joka olet kärsiväinen pitkämielinen ja suuresta armosta anteeksi annat kaikille katuwaisille kaikki pahat teot, rikokset ja synnit; me olemme (sen pahempi) tehneet syntiä meidän isäimme kanssa, me olemme wäärin tehneet ja olleet jumalattomat, ja Sinun mieles rikkoneet; Sinulle ainoalle olemma me syntiä tehneet, ja Sinun edesäs pahoin tehneet; mutta älä muistele entisiä pahoja tekojamme, armahda meitä nopiasti; sillä me olemme sangen wiheliäisiksi tulleet. Auta meitä Jumala, meidän Wapahtajamme! Sinun nimes kunnian tähden, wapahda meitä, ja anna meille Pyhän Hengen armoa parata syntistä elämätämme ja saada tykönäsi iankaikkisen elämän, Poikas Jesuksen Kristuksen meidän Herramme kautta, Amen.

O Sinä kaikkein armollisin Herra Jesu Kriste, armahda minua waiwaista syntistä, ja katsahda puoleeni laupiutes filmillä, niinkuin Sinä katsoit Pietarin puoleen salissa, koska hän Sinun kieltänyt oli, ja niinkuin Sinä katsoit syntisen waimon puoleen pöydän tykönä Fariseuksen huoneessa, ja ryöwäriin puoleen ristin hirsiuussa; ja anna minulle kaikkein pyhimmän armos kautta, että minä ynnä Pietarin kanssa itkisin syntiäni, syntisen waimon kanssa Sinua täydellisesti rakastaisin, ja ryöwäriin kanssa katselisin pyhiä kaswojasi taiwaassa iankaikkisesti. Amen.

Numeroita owat:

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9.

Latinaisia numeroita owat:

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15.
 I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV.
 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 30. 40. 50.
 XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXX. XL. L.
 60. 70. 80. 90. 100. 200. 300. 400. 500. 600. 700. 800.
 LX. LXX. LXXX. XC. C. CC. CCC. CD. D. DC. DCC. DCCC.
 900. 1000. 2000. 3000. 4000. 1876.
 CM. M. MM. MMM. MMMM. MDCCCLXXVI.

Kertoma-taulu.

2 kertaa	3 kertaa	4 kertaa	5 kertaa
$2 \times 1 = 2$	$3 \times 1 = 3$	$4 \times 1 = 4$	$5 \times 1 = 5$
$2 \times 2 = 4$	$3 \times 2 = 6$	$4 \times 2 = 8$	$5 \times 2 = 10$
$2 \times 3 = 6$	$3 \times 3 = 9$	$4 \times 3 = 12$	$5 \times 3 = 15$
$2 \times 4 = 8$	$3 \times 4 = 12$	$4 \times 4 = 16$	$5 \times 4 = 20$
$2 \times 5 = 10$	$3 \times 5 = 15$	$4 \times 5 = 20$	$5 \times 5 = 25$
$2 \times 6 = 12$	$3 \times 6 = 18$	$4 \times 6 = 24$	$5 \times 6 = 30$
$2 \times 7 = 14$	$3 \times 7 = 21$	$4 \times 7 = 28$	$5 \times 7 = 35$
$2 \times 8 = 16$	$3 \times 8 = 24$	$4 \times 8 = 32$	$5 \times 8 = 40$
$2 \times 9 = 18$	$3 \times 9 = 27$	$4 \times 9 = 36$	$5 \times 9 = 45$
$2 \times 10 = 20$	$3 \times 10 = 30$	$4 \times 10 = 40$	$5 \times 10 = 50$
6 kertaa	7 kertaa	8 kertaa	9 kertaa
$6 \times 1 = 6$	$7 \times 1 = 7$	$8 \times 1 = 8$	$9 \times 1 = 9$
$6 \times 2 = 12$	$7 \times 2 = 14$	$8 \times 2 = 16$	$9 \times 2 = 18$
$6 \times 3 = 18$	$7 \times 3 = 21$	$8 \times 3 = 24$	$9 \times 3 = 27$
$6 \times 4 = 24$	$7 \times 4 = 28$	$8 \times 4 = 32$	$9 \times 4 = 36$
$6 \times 5 = 30$	$7 \times 5 = 35$	$8 \times 5 = 40$	$9 \times 5 = 45$
$6 \times 6 = 36$	$7 \times 6 = 42$	$8 \times 6 = 48$	$9 \times 6 = 54$
$6 \times 7 = 42$	$7 \times 7 = 49$	$8 \times 7 = 56$	$9 \times 7 = 63$
$6 \times 8 = 48$	$7 \times 8 = 56$	$8 \times 8 = 64$	$9 \times 8 = 72$
$6 \times 9 = 54$	$7 \times 9 = 63$	$8 \times 9 = 72$	$9 \times 9 = 81$
$6 \times 10 = 60$	$7 \times 10 = 70$	$8 \times 10 = 80$	$9 \times 10 = 90$

Suunnanlasku-merkit:

- + Lisäys= eli yhteenlasku=merkki.
 — Vähenys=merkki.
 × Kertoma=merkki.
 : Jako=merkki.
 = Yhtäläisyys=merkki.

Pituus-, astia- ja paino-mitat:

- 1 Markka on 100 penniä.
 1 Leiviskä „ 20 naulaa.
 1 Naula „ 32 luotia.
 1 Penikulma „ 10 Venäjän wirstaa eli kahdeksantoista tuhatta
 (18,000) kynnärää.
 1 Venäjän wirsta on tuhat kahdeksan sataa (1,800) kynnärää.
 1 Shti on 3 kynnärää.
 1 Kynnärä „ 4 korttelia eli 2 jalkaa.
 1 Kortteli „ 6 tuumaa.
 1 Tufina „ 12 kappaletta.
 1 Thnhri „ 30 kappa.
 1 Ankfuri „ 15 kannua.
 1 Kanna „ 2 tuoppia.
 1 Tuoppi „ 4 korttelia.
 1 Kortteli „ 4 jumprua.
 1 Wuofi „ 12 kuufantta eli 52 wiikkoa eli 365 päivää.
 1 Kuufaus „ 30 päivää.
 1 Wiikko „ 7 vuorokantta.
 1 Vuorokaus 24 tuntia.
 1 Tunti 60 hetkeä eli minuuttia.
 1 Minuutti 60 sekuntia.

Yhteen-laskun esimerkkiä:

2	61	5	34
3	23	6	54
5	25	8	43
<u>10</u>	<u>109</u>	<u>2</u>	<u>27</u>

Wähennys-laskun esimerkkiä:

6	38	706	9	27	680
4	20	358	5	13	572
<u>2</u>	<u>18</u>	<u>348</u>			

Kerranto-laskun esimerkkiä:

7	24	274	6	35	876
5	2	15	2	4	34
<u>35</u>	<u>48</u>	<u>1370</u>			
		274			
		<u>4110</u>			

Zato-laskun esimerkkiä:

$\begin{array}{r} 8 \\ 8 \end{array} \left \begin{array}{r} 4 \\ 2 \end{array} \right.$	$\begin{array}{r} 9 \\ 5 \\ 4 \end{array} \left \begin{array}{r} 5 \\ 1 \end{array} \right.$	$\begin{array}{r} 76 \\ 4 \end{array} \left \begin{array}{r} 4 \\ 19 \end{array} \right.$	$\begin{array}{r} 652 \\ 5 \end{array} \left \begin{array}{r} 5 \\ 130 \end{array} \right.$
		<u>36</u>	<u>15</u>
		36	15
			<u>2</u>

$$7 \left| \begin{array}{r} 3 \\ \end{array} \right.$$

$$12 \left| \begin{array}{r} 7 \\ \end{array} \right.$$

$$482 \left| \begin{array}{r} 3 \\ \end{array} \right.$$

Kirjotus-oppi.

A B C D E F G H
 I J K L M N O P
 Q R S T U V W X
 Y Z A A Ö

a b c d e f g h i j k l m n o
 p q r s t u v w x y z ä ä ö
 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

= , ; : . ! ?
 ~~~~~

Aina, Anna, Dagmar, Edla,
 Eeva, Gustava, Henrika, Ida,

Johanna, Kaisa, Liisa, Maria,
 Olga Wilhelmina. Aleksander,
 Aatami Daniel Elias Heikki
 Jisakki Juho Kalle Matti Niilo
 Olli Pietari Reinholdi Tuomas
 Uno Viktor Wilhelm Yrjö.
 Helsinki on Suomenmaan pää-
 kaupunki. Turku. Oulu. Rauma.
 Kokkola. Hämeenlinna. Pori.
 Uudenmaan lääni. Jyväskylästä
 olen kotoisin. Alku työn kaunis-
 ta, lopussa kiitos seisoo. w. 1876.

---

*Jouluaatto-kynttiläsi
Sammuttua kokonaan
Muistat, lapsi, ilojasi,
Eikös niin, juur' ainiaan.*

*Niin nyt loppuu kirjasikin,
Jossa kyllä iloitsit.
Niinkuin joulukuusi, sekin
Antoi lahjat kaunihit.*

*Samoin kuin sa riemuellen
Joulupuuta muistelet,
Olkoon kirja aina sullen
Uusi, josta iloitset.*